

Okrugli stol – rasprava organizirana na simpoziju Maziva 2005

Organizatori naših stručno znanstvenih simpozija posljednjih godina posvećuju sve veću pažnju izboru i pripremi tema za rasprave okruglog stola koje mogu zanimati veći broj sudionika simpozija. Mogu slobodno ocijeniti da je zanimanje sudionika za teme i rasprave bilo do sada vrlo izraženo, što se moglo potvrditi velikim brojem prisutnih i zanimljivim sudjelovanjem u raspravi poslije uvodnih izlaganja.

Tema okruglog stola 38. po redu simpozija Maziva 2005. održanog u listopadu 2005. u Rovinju bila je "Utjecaj specifikacija europskih proizvođača strojeva i vozila na kvalitetu maziva u Hrvatskoj". U uvodnim referatima grupe autora iz INA Maziva Rijeka i Maziva Zagreb naznačeno je kako je intenzivan razvoj novih vozila i konstrukcija direktno utjecao na razvoj specifikacija europskih proizvođača vozila u posljednjih nekoliko godina. To razdoblje obilježeno je sukladno tome i intenzivnom promjenom zahtjeva za kvalitetom i izdavanjem velikog broja novih specifikacija. Tako je npr. samo tvrtka MAN iz Njemačke izdala u zadnje 2 godine 10 novih specifikacija, dok je npr. tvrtka ZF izdala rekordne 43 nove specifikacije.

Pojedini proizvođači finalnih maziva prisiljeni su ubrzanim tempom pratiti te promjene, što nije lako, a niti jeftino i zahtijeva posjedovanje odgovarajuće laboratorijske opreme i nadasve vrsnih stručnjaka. Gosp. Bünemann iz Aftona je naglasio u tom smislu još jednom specifičnu stručnu problematiku koja je prisutna u fazi procesa homologacije.

Tako su, npr. Maziva Zagreb d.o.o., član INA grupe za jedan dio programa za automobile za ATF i zupčanička ulja morala osigurati tijekom 4-5 godina čak 20 novih od ukupno otprilike 66 dopuštenja za primjenu (approvala). Ostala konkurencija, posebno iz zemalja razvijene Europe, također nudi program maziva i srodnih proizvoda s velikim brojem dopuštenja prema zahtjevima postojećeg voznog parka. Ovaj rezultat je posljedica spore, ali konstante zamjene starog voznog parka u Hrvatskoj. Evidentno je da je broj vozila koja su mlađa od 5 godina sve veći i ovisno o tipu vozila iznosi prosječno i preko 20 %.

Međutim, ostale proizvođačke tvrtke s područja bivše SFRJ ili nemaju ili imaju vrlo malo dobivenih dopuštenja, Tako su one npr. od tvrtke MAN pribavile najviše 2-3 dopuštenja, za razliku od INE koja ih posjeduje 15, Mađarska tvrtka MOL ih ima 7, dok tvrtka OMV koja je usmjerena uglavnom na razvijeno tržište u Austriji ima 31 dopuštenje dobiveno od MAN-a.

Slična je situacija i s dopuštenjima i homologacijama kod drugih renomiranih konstruktora opreme kao npr. ZF. U ovom primjeru prednjači INA s 23 dopuštenja, dok je OMV odmah do nje s 20, a ostali ih uglavnom nemaju ili broj dopuštenja za primjenu ne prelazi 6.

Najviše je tvrtki prisutno uglavnom s 1 ili 2 dopuštenja kod tvrtke DaimlerChrysler (Mercedes Benz).

Zaključak je da postojeći vozni park i poslovna politika pojedine tvrtke kao i njezina kompetenost i pozicija na tržištu utječu na razvoj vlastitih formulacija i pokretanje postupka pridobivanja dopuštenja za primjenu ili homologacija.

Predavanja i rasprava Okruglog stola izazvali su veliko zanimanje sudionika 38. simpozija Maziva 2005.

U iscrpnoj raspravi navedeni su i negativni primjeri olakog dobivanja dopuštenja, od malih tvrtki te neodgovarajuća kontrola važnosti i trajanja i dopuštenja od samih izdavača. Predstavnici krajnjih korisnika naglasili su i priznali problem nedovoljnog poznavanja problematike podmazivanja i određeno nesnalaženje u primjeni izbora maziva. Pohvaljeni su pojedini primjeri organiziranja serije predavanja koje provode pojedine tvrtke s ciljem edukacije krajnjih korisnika, što je nedavno učinila INA za korisnike u poljoprivredi.

Vaš gost urednik,

Robert Mandaković